

Mahatma Gandhi University.

Restructured Syllabus -PGCSS

MODEL QUESTION PAPER
M.A Programme in Sanskrit (Special) Vyakarana.

Semester-I

Course IV- Core-IV- kṛdanta

- Texts:** 1. The Vaiyākaraṇasiddhāntakaumudī of Bhaṭṭōjīdīkṣita-
Pūrvakṛdanta and Uttarakṛdanta. (Selected Sutras Vartikas
only)
2. Vasudevavijaya of Vasudevakavi-Canto-2.

Time-3 Hours

Maximum Weights-30

अधोनिर्दिष्टेषु पञ्च सूत्राणि एकपुटमनतिक्रम्य व्याख्यात-

१. णेर्विभाषा ।
२. न भाभूपूकमिगमिप्यायीवेपाम् ।
३. पोरदुपधात् ।
४. नन्दिग्रहिपचादिभ्यो ल्युणिन्यचः ।
५. तुन्दशोकयोः परिमृजापनुदोः ।
६. भिक्षासेनादायेषु च ।
७. भीमादयोऽपादाने ।
८. प्रे द्रुस्तुस्रुवः ।

1x5=5

अधोनिर्दिष्टेषु पञ्च प्रश्नानाम् उत्तराणि पुटद्वयमनतिक्रम्य अपन्यस्यत-

क. वार्तिकानि व्याख्यात-

९. (क) वसेस्तव्यत्कर्तरि णिच्च । (ख) केलिंर उपसंख्यानम् ।
१०. (क) नौ लिम्पेर्वाच्यः । (ख) गवादिषु विन्देः संज्ञायाम् ।
११. (क) आलस्यसुखाहरणयोरिति वक्तव्यम् । (ख) क प्रकरणे मूलविभुजादिभ्य-
उपसंख्यानम् ।

१२. (क) विहायसो विह इति वाच्यम्। (ख) खच्च डिद्वा वाच्यः।
 १३. (क) शीलिकामिभक्ष्याचरिभ्यो णः। (ख) ईक्षिभ्यो च।

ख. श्लोकेषु अधोरेखाङ्कितानां पदानां व्याकरणकार्याणि लिखत-

१४. पश्यन्पतिस्तामनुमेयगर्भामर्यो बुधानामनवद्यचर्यः।
 प्रजा न लभ्येति निजां प्रतिज्ञां स्मरन्नसावार्तिमगादसह्याम्॥
 १५. उक्त्वेत्यृषिः कारितयोग्यकर्मा शौरिं समापृच्छ्य सभृत्यभार्यम्।
 साहस्रखेयान्नगरात्सुमेधास्तं मार्ग्यशोकं कलयन्स्वधामैत्॥
 १६. सकुण्डपायैर्विदिताग्निचित्यैश्चिन्वद्भिर्गर्गिश्च समूह्यमुख्यान्।
 अध्येतृभिः सम्यगृचां चरूणां पचैः कुशाग्रीयविशालधीभिः॥

2x5=10

अधोनिर्दिष्टेषु प्रश्नत्रयमुपन्यस्यत-

१७. यत्प्रत्ययविधायकानि त्रीणि सूत्राणि सोदाहरणं व्याख्यात।
 १८. खश् प्रत्ययविधायकानि त्रीणि सूत्राणि सोदाहरणं व्याख्यात।
 १९. तुमुन् प्रत्ययविधायकानि त्रीणि सूत्राणि सोदाहरणं व्याख्यात।

अधोनिर्दिष्टानां श्लोकानाम् अन्वयं, अर्थं, व्याकरणकार्याणि च लिखत-

२०. कृष्णाङ्घ्रिभक्तेरुपचस्करेऽथो भिक्षूंश्च काषायपटानभक्त।
 कर्तव्यमात्रे पटिमानमाटीत्सा देवकी लाक्षिकपाणिपादा॥
 २१. वह्यं शुचामाकलयन्नथ स्वं धर्म्यं पुरोपक्रमते स मार्गं।
 आदायदप्याक्रममाणमर्कमक्रंस्त कृष्णापचितौ विशिष्य॥
 २२. स्तोकात्प्ररुष्टोऽपि कर्षन्नवध्यान्यो यातुधर्मा क्रमते मुमूर्षन्।
 कंसः क्रियाणां सहसाकृतानां फलानि भोक्ता सा पचेलिमानि॥

5x3=15